

GM34 – Ek-2

1- KİMLİK İŞLEMLERİ

Takasbank sisteminde tanımlı olan tüm sicillere ilişkin kimlik bilgileri MKK sistemine aktarılacaktır.

TC Kimlik no, Vergi no, sektör, altsektör, ticaret sicil dairesi, ticaret sicil kayıt tarihi, vergi dairesi, temsilci ünvanı, temsilci vergi no bilgisi boş olan kayıtlar ile mükellef türü ve daimi temsilci aracılığı kayıtları üyeler tarafından MKK ekranları aracılığı ile "Eksik Kimlik Bilgileri Tamamlama csv" modülü ile düzenlenebilecektir/tamamlanabilecektir.

Yatırımcı Mükellefiyet Bilgileri;

MKK sisteminde yatırımcılarla ilgili olarak kimlik bağlantılı mükellefiyet bilgileri de tutulacaktır. Takasbank sisteminde yatırımcı kimlik datası içerisinde mükellefiyet bilgisi bulunmadığından aktarım sırasında default olarak aşağıda belirtildiği şekilde aktarım yapılacaktır. Mükellefiyet bilgilerinin belirtilenden farklı olması durumunda üyeler tarafından bilgi değişikliği, dosya aktarımı ile (Eksik Kimlik Bilgileri Tamamlama csv) yapılacaktır.

MKK sisteminde, "Dar Mükellef" bilgisinin yanısıra , Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No:81) ile gelir vergisi tevkifatı açısından farklı uygulamaya tabi olan, Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla kar payı elde eden dar mükellef kurumların bildirimini yapmasını sağlamak amacıyla ayrı bir alan daha tutulmaktadır. Takasbank'tan "Dar mükellef" kaydıyla aktarılacak olan kurumlar için bu alan default "Hayır" olarak doldurulacak aksi olması durumunda üyeler tarafından bu değişikliğin bildirilmesi gerekecektir.

Takasbank'tan aktarılan kayıtlar için default değer olarak kabul edilecek mükellefiyet bilgileri;

Yerli Gerçek yatırımcılar; "Tam mükellef"

Yerli Tüzel, Fon ve Yatırım Ortaklıkları; "Tam mükellef"

Yabancı Gerçek yatırımcılar; "Dar Mükellef"

Yabancı Tüzel, Fon ve Yatırım Ortaklıkları; "Dar Mükellef"

Vergi numarası bulunmayan kayıtlar Dar mükellef olarak tanımlanacak, tam mükellef olarak bildirilebilmesi için muhakkak Vergi no bildirim yapılması gerekecektir.

Kaydileşen Fonlar Nedeniyle MKK Sisteminde Açılmış ve Eşleşmiş Hesaplar;

Kaydileşen Fonlar nedeniyle MKS sisteminde tanımlanmış ve eşleşmiş hesaplar ile Takasbank sisteminden aktarılan hesaplara ilişkin eşleşme kayıtları kontrolünde ad soyad bilgileri farklı ise; Takasbank kayıtları esas alınarak, Takasbanktaki eşleşme kaydı ile MKS sistemindeki kayıt ezilecektir.

2- YATIRIMCI HESAPLARI

Aracı Kurum Hesap İşlem Durumları;

Takasbank sisteminde bulunan hesaplar (I:İşlemede, Y; Kapalı, G; Geçici kapalı, T; Takasbank tarafından geçici durdurulmuş) Takasbank tarafından geçici durdurulmuş (T) ve Kapalı (Y) durum kodlu hesaplar dışında, hesap durum kodları MKK sistemindeki AK hesap durum kodlarına (A: Normal işlem yapabilir, S: Geçici işlem yapamaz) uyarlanarak aktarılacaktır. Takasbank tarafından geçici durdurulmuş durum kodlu hesaplar, işlem yasaklı yatırımcıların hesaplarında işlem yapılamaması nedeniyle oluşturulduğundan, MKK sisteminde bu uygulamanın sicile bağlı olarak takip edilmesi yönünde bir yapı oluşturulduğundan hesaplar üzerine bu kayıt işlenmeyecek, hesap durum kodları normal işlem yapabilir koduyla aktarılacaktır. Kapalı hesaplar ise MKK sistemine aktarılmayacaktır.

Hesap Sınıfları;

MKK sisteminde tanımlanan hesaplar, hesap özellik bilgileriyle bağlantılı olarak "hesap sınıfı" detayında tanımlanarak işleyiş bu detayda yürütülecektir.

Belirlenen Hesap Sınıflarının Kullanım Amaçları:

Hesap Sınıfı	Hesap adı	Açıklaması
(1)	Yatırımcı Saklama Hesabı	İhraççı dışındaki üye hesapları altında yatırımcıların kıymetlerini saklamak amacıyla kullanılan hesaplardır.
(2)	Portföy Yatırımcısı	Portföy Yönetim şirketleri ve Portföy Yönetim Yetkisi olan aracı kuruluşların yatırımcılarına

	Saklama Hesabı	ait portföylerdeki kıymetlerin saklanması amacıyla açılan hesaplardır.
(3)	Yatırım Fonu Saklama Hesabı	Yatırım Fonlarına ilişkin kıymetlerin saklanması amacıyla kullanılan hesaplardır.
(4)	AK Portföy Hesabı	Aracı Kurum Portföylerinin izlenmesi amacıyla açılan hesaplardır.
(5)	Halka Arz Hesabı	Halka Arza aracılık eden kurumların Halka Arz işlemlerini gerçekleştirmek için ihraççı kurum adına açtıkları hesaplardır. Halka Arz hesaplarına sadece halka arz hesaplarından virman yapılabilir.
(6)	İhraççı Ortak Hesabı	İhraççı altında ortaklar için açılan ve sadece kapalı payların izlendiği hesaplardır.
(7)	Acente Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı)	Alım Satım Yetkisi olmayan sadece saklama yetkisi olan Acenta hizmeti veren kurumların IMKB'de alım satım işlemleri için kullanılan Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır.
(8)	Yatırım Fonu Saklamacı İşlem Hesabı	Yatırım Fonlarının Portföylerine ilişkin kıymetlerin IMKB'de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır.
(9)	Portföy Yönetim Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı)	Portföy Yönetim Şirketlerinin işlemlerine ilişkin kıymetlerin IMKB'de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kurumlar altında açılan hesaplardır.
(10)	Yatırım Ortaklığı Saklama Hesabı	Yatırım Ortaklığı Portföylerine ilişkin kıymetlerin saklandığı hesaplardır.
(11)	Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem Hesabı (Takas Amaçlı)	Yatırım Ortaklığı Portföylerine ilişkin kıymetlerin IMKB'de alım satım işlemlerinin yapıldığı Aracı Kuruluş altında açılan hesaplardır.

Kaydi sisteme geçiş öncesinde Takasbank sisteminde tanımlanmış bulunan hesapların da aktarımla birlikte MKK sistemindeki yapıya uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede;

Takasbank sisteminde Portföy Yönetim Şirketleri (PYS) altındaki yatırımcı hesapları ile Fon ve Yatırım Ortaklıkları altında tanımlanmış hesaplar hariç olmak üzere tüm hesaplar default olarak **yatırımcı hesabı** olarak aktarılacaktır. Üyeler tarafından hesap sınıflarının, kaydileşme geçiş tarihine kadar dosya aktarımı şeklinde "Hesap Sınıf Bilgileri Değişiklik csv" modülü kullanılarak düzenlenmesi mümkün olacaktır. PYS altında bulunan hesaplar, **Portföy yatırımcısı saklama hesabı** olarak tanımlanacaktır. MKK sisteminde bu detayda tanımlanan hesaplar için ayrıca portföy kodu tanımlanması gerektiğinden Takasbanktan aktarılan kayıtlar için bu alan, otomatik olarak portföy yönetim şirketinin Takas üye kodu bilgisi şeklinde oluşturulacak PYS'leri bu kodlarla ilgili olarak değişiklik taleplerini dosya aktarımı ile (Hesap sınıf bilgileri değişiklik bildirimini) ileteceklerdir. Sadece bu hesapların tanımlanma amacıyla bağlantılı olarak bu hesap sınıfı için yatırımcı blokajı uygulaması seçimlik olabileceğinden hesap tanımlanması sırasında yatırımcı blokaj tercihi "evet" ya da "hayır" olarak belirlenmektedir. Takasbank'tan aktarılan kayıtlar için bu alan default "hayır" olarak belirlenecek üyelerimizce geçiş sonrasında hesap değişiklik işlemleri ile değiştirilebilecektir.

Yatırım Fon ve Yatırım Ortaklıklarının mal varlıklarının izlendiği hesaplar, MKK sisteminde Takasbank üyesi altında **Yatırım Fonu saklama hesabı, Yatırım Ortaklığı saklama hesabı** olarak Takasbank tarafından tanımlanacak Takasbank sisteminde Fon ve Yatırım Ortaklığı üyeleri altında izlenen hesaplar, MKK sistemine aktarılmayacaktır.

Yatırım Fonu, Yatırım Ortaklıklarıyla ilgili Borsa işlemlerinin yapıldığı aracı kuruluşlar altındaki hesaplar da MKK sistemine **yatırımcı hesabı** sınıfı detayında aktarılacak **Yatırım Fonu Saklamacı İşlem** ve **Yatırım Ortaklığı Saklamacı İşlem** hesaplarının MKK sisteminde hamiline tanımlanan, kimlik bilgisi ile bağlantısı olmayan hesaplar olması ve takas işleyişiyle ilgili çeşitli fonksiyonların bu hesap sınıf detayları üzerinden belirlenmesi nedenleriyle Takasbank sisteminde bu amaçlı açılmış bulunan hesapların üyelerimiz tarafından MKK sisteminde düzenlenmesi (Hesap sınıf bilgileri değişiklik bildirimini) gerekecektir. Yatırım ortaklığı ve Yatırım fonu işlemci hesapları için yapılacak bildirimde Fon ya da Yatırım Ortaklığının Takasbanktaki üye kodu bildirilecek, portföy bakiyeleri Takasbank tarafından saklandığından saklamacı üye kodu Takasbank olarak (TVS) bildirilecektir.

Takasbank sisteminde PYS'lerinin Borsa işlemlerinin yapıldığı hesaplardan Takasbank sisteminde torba hesap detayında ve sanal sicil ile eşleştirilmiş şekilde açılanlar, MKK sisteminde ilgili sicil kaydı olmayacağından kimliksiz olacaktır. Bu detayla tanımlanan hesapların düzenlenmesi "Hesap sınıf bilgileri değişiklik csv bildirimini" ile (ayrıca Saklamacı kurum ve Portföy kodu bilgileri iletilerek) mümkün olacaktır.

Acentelik sözleşmesi imzalamış Banka ve Aracı kurumlar için Takasbank'a acentelik ilişkisini beyan eden kurumlardan aracı kurumların altında takas işlemlerinin sonuçlandırılması için Takasbank sisteminde açtıkları hesapları, MKK sisteminde **Acente Kurum Saklamacı İşlem Hesabı** (Takas Amaçlı) şeklinde tanımlanacak aynı zamanda acente kurum altında da yatırımcı hesaplarına ilişkin kurum içi aktarımların yapılması amacıyla kullanılacak olan netleştirme havuzu (aracı kurum kodu bilgisini içeren NETHVZ hesabı) otomatik olarak açılacaktır. İlgili üyeler tarafından yapılacak kontrol dışında herhangi bir bildirim gerekececektir.

Hesap Türü Bilgileri;

Takasbank sisteminde hesap niteliği olarak tekil ve müşterek hesap olmak üzere izlenmekte olan müşterek hesaplar için müştereklik oranları tutulmamaktadır. MKK sisteminde ise müştereklik; müteselsil ve oransal olarak izlenmekte, oransal müşterek hesaplar için üyeler tarafından kimlik bildirim sırasında müştereklik oranı girişi yapılmaktadır. Takasbank sistemindeki müşterek hesapların MKK sistemine aktarımında hesapların oransal müşterek olduğu varsayılarak ortak sayısı ile bağlantılı şekilde oluşturulan oranlar aktarılacaktır. Örneğin 2 yatırımcı ile eşleşmiş bir hesap için oranlar %50 olarak aktarılacaktır. Müşterek sayısına bağlı olarak oranın 100'e tamamlanamaması durumunda müşterek yatırımcılardan sicil numarası en büyük olan yatırımcı için küsürat tamamlama yapılacaktır. MKK tarafından default olarak belirlenerek aktarılan müştereklik tipi ve oran bilgilerinde yanlışlık olması halinde üyeler tarafından dosya aktarımı ile "Müşterek Hesap Ortaklık Bilgileri Değişiklik csv modülü ile bilgi düzenlemesi yapılacaktır. Takasbankta müşterek olarak bildirilmiş ancak kimlik olarak tek kişi bildirim yapılmış ise hesap ortaklık oranı %100 olarak aktarılacaktır.

Kimlik Bilgisi Bulunmayan ve Hareketsiz Hesaplar;

Takasbank sistemindeki kimlik bildirilmemiş ve hareketsiz hesaplar kimliksiz olarak aktarılacak, hesap açılış tarihleri, Takasbanktaki hesap açım tarihleri ile oluşturulacağından hareketsiz olan hesaplar MKK sisteminde de hareketsiz kaydıyla oluşturulmuş olacaktır. Hareketsizleşmenin kaldırılması ancak üyeler tarafından yatırımcıya ilişkin kimlik bilgilerinin iletilmesi ve sicil alınması ile mümkün olacaktır. Takasbank sisteminde açılmış ve kimlik bildirim yapılmamış ancak hareketsizleşme süresi dolmadığından hareketsizleşmemiş hesaplar ise MKK Sistemine kimliksiz kaydıyla işlenecek üyelerin bu hesapları üzerinden işlem yapabilmeleri için kimlik bildirim yapmaları gerekecektir.

İhraççıya Raporlanmama Bildirimi;

4487 sayılı Kanunla değişik 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu Madde 10/A gereğince; "Payların devrinin, Türk Ticaret Kanununun 417 nci maddesi çerçevesinde ortaklıklar tarafından pay defterine kaydında, ilgililerin başvurusuna gerek kalmaksızın Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde ihraççılar itibariyle tutulan kayıtlar esas alınır" denmektedir. Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde ihraççılar itibariyle hak sahipleri hesaplarında izlenen kayıtlar için ihraççılara pay defteri olarak değerlendirilmek üzere hak sahipleri bilgileri raporlanacaktır. (ISIN, Ektanım, Ad, Soyad/Ünvan, Sicil, Bakiye,Hesap Türü,Ortaklık Türü, İrtibat Adresi)

Takasbank'tan aktarılan hesaplarla ilgili olarak default olarak atılan kayıt tüm ihraççılar için raporlama yapılacak şeklinde olacak, yatırımcılar tarafından ihraççıya bildirim istenmemesi durumunda üyeler tarafından hesap ve kıymet detayında "Kimlik Bilgilerinin İhraççıya Kısıtlama Bildirimi" menü adından bildirim yapılmayacak yatırımcı kayıtlarının iletimi mümkün olacaktır.

Aktarımda Sisteme İşlenecek Kayıtlar;

MKK sistemine aktarılan hesapların hesap açılış tarihleri Takasbank sisteminden devir yapıldığı için Takasbank sistemindeki hesap açılış tarihleri olarak girilecektir. Ayrıca hesap açım nedeni "TVS aktarım" olarak belirtilerek yapılan raporlamalarda kaydileşme tarihinden sonra yapılan işlemlerle önceki işlem ayrıştırmaları mümkün olacaktır.

3- BAKİYE AKTARIMLARI

Bakiye aktarımları sadece geçiş öncesinde bir kez gerçekleştirilecek aktarım ve bakiyeler üzerinde yapılacak düzenlemeler için tarih bildirim ayrı bir genel mektup ile duyurulacaktır.

SPK tarafından yapılan kaydileşme duyurusu ile Borsada işlem gören hisse senetlerinin tümünün, "Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" in Geçici 2'nci maddesi uyarınca topluca kaydileştirilmesine karar verildiği belirtilmiş, İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) nezdinde Müşteri İsmine Saklama sisteminde mislen saklanmakta olan hisse senetleri için hak sahibinin kendisinin MKK üyesi bir aracı kuruluş vasıtasıyla MKK'ya bildirilmiş aksi yönde bir talebi olmadıkça topluca, MKK tarafından gerekli görülenlerin kaydileştirileceği ve MKK nezdinde hak sahipleri bazında kayden izlenmeye başlanacağı ifade edilmiştir.

Bu çerçevede;

Takasbank'ta Aynen saklanan kıymetlere ilişkin aktarım gerçekleştirilmeyecektir.

Yatırımcılar tarafından fiziki saklama talebi iletilmiş olması halinde, bu hesaplara ait bakiyeler MKK sistemine aktarılmayacaktır.

Takasbank Mislen Saklamasında bulunan ancak İMKB tarafından kottan çıkartılmış bulunan kıymetlere ilişkin bakiyeler, sadece Borsada işlem gören kıymetler kaydileştirileceğinden MKK sistemine aktarılmayacaktır.

Takasbank sisteminde yatırımcı blokajı ve genel kurul blokajı alt hesabında bulunan bakiyeler, MKK sisteminde de aynı amacı sağlayan alt hesaplara aktarılacak, Genel Kurul tarihleri ve şirket bilgileri genel kurul tablosuna işlenecektir.

Takasbank sisteminde satış blokajı hesabında bulunan kıymetler yatırımcı serbest hesaplarına aktarılacak, Takası gerçekleştirilecek işlem gününe ait netleştirilmiş alım-satım bakiyelerine ilişkin bildirim Takasbank'tan alınarak MKK sisteminde talimatların oluşturulması sağlanacaktır.

Takasbank sisteminde serbest hesap, 34, 35, 36 ve 38 numaralı alt hesaplarda bulunan kıymetler, MKK sisteminde yatırımcının serbest alt hesabına aktarılacaktır. Rehin işlemleriyle ilgili olarak üyelerin kendi müşterilerine ait 34, 35, 36 numaralı alt hesaplarda izledikleri ve MKK'ya aktarım sırasında yatırımcıların serbest hesaplarına aktarılan rehin/teminata konu bakiyelerini, RT Giriş (csv) adından topluca rehin teminat işlemlerinin izlendiği alt hesaplara aktarmaları gerekecektir. Rehinli olduğu halde Takasbank sisteminde rehinli kıymetler alt hesaplarında izlenmeyen kıymetler için de üyelerin MKK sisteminde düzenleme yapmaları gerekecektir. Kayıtların üçüncü kişilere karşı ileri sürülmesinde MKK kayıtları esas alınacağından üyelerin, rehin işlemlerini MKK sisteminde tesis etmeleri önem taşımaktadır. Farklı kurumlar arasındaki rehin/teminat ilişkilerinin MKK sistemindeki yapıya uygun halde oluşturulmasını sağlamak için sadece geçiş öncesi kayıtları düzenlemek üzere üyelerimizce farklı kurumlar arası rehin/teminat bildirimlerini iletecekleri bir mesaj hazırlanmıştır. Bu bildirim rehin alınan kıymetlerin saklamasını yapan kurum tarafından topluca manyetik ortamda, "RP70 - Geçiş Öncesi Rehin/Teminat Bildirim csv" adından iletilecektir. Bakiye aktarımları geçiş öncesi son aktarımla gerçekleştirileceğinden üyelerimizin rehin işlem bildirimlerini iletecek şekilde format yapıları içerisinde yer alan tüm bilgileri tamamlamak üzere hazırlıklarını yapmaları gerekecektir.

Takasbank sisteminde 37 numaralı portföy yönetim işlemleri amaçlı izlenen alt hesapta bulunan bakiyeler, MKK sisteminde serbest hesaba aktarılacaktır. Portföy Yönetim Şirketleri altında açılan hesaplar, MKK sisteminde "Portföy Yatırımcısı Saklama hesabı" sınıfı detayında tanımlanacak ve hesap tanımlanması sırasında yatırımcı blokaj

uygulanması default "hayır" olarak belirlenecek hesaplara aktarılacağından MKK sisteminde ayrıca bir alt hesap tanımlaması ihtiyacı olmayacaktır. Yatırımcı tarafından bu hesaplara blokaj uygulanması mümkün ise üyeler tarafından geçiş sonrasında hesap değişikliği adımıyla blokaj uygulanması evet olarak değiştirilebilecektir. Portföy yönetim yetkisi bulunan aracı kuruluşlar ise portföy yönetim amaçlı açmış oldukları hesaplarının hesap sınıflarını değiştirerek bu amacı sağlamış olacaklardır. (bkz. Hesap Sınıfları)

Aktarım tarihinde devam eden bedelli artırım işlemi var ise yatırımcı hesaplarındaki rüçhan bakiyeleri de ilgili rüçhan ISIN bilgisi ile aktarılacaktır. Ayrıca rüçhan hakkı kullanım bilgileri, hak kullanım bilgilerine tanımlanacaktır.

Aktarım işlemleri sonrası Kaydi Sistem Uygulaması başlayana kadar üyeler tarafından herhangi bir sorun iletilmemesi durumunda üyelerin işlemleri kabul ettiği ve aktarımın sorunsuz bir şekilde tamamlandığı varsayılacaktır.

Kaydileşme tarihinden önce başlamış ancak işlemleri sonuçlanmamış temettü ödemeleri Takasbank tarafından sonuçlandırılacaktır.

Küpür Bilgileri;

Takasbank sistemi databank kayıtlarında izlenen tüm kıymet bilgileri MKK sistemine aktarılacaktır. Şirketlerin Borsada işlem gören hisseleri "A" ek tanımıyla izlenecek, ilgili şirketlerin Borsada işlem görmeyen hisseleri ise nama ve hamiline özellikleri dikkate alınarak KN (Bağlam yok ve Nama) KH (Bağlam yok ve Hamiline) ek tanımı ile kaydedilecektir. İhraççı tarafından bildirilmiş bağlam bilgisi var ise ilgili seri numaralarının ek tanımları KB (Bağlam tanımıyla) olarak düzenlenecektir. Opoze, Uyarı ve İptal kodlu kayıtlar da kıymet durumu alanında ayrı kodlarla oluşturulacaktır.